

ใครจะเป็นผู้สอนครู (Who will teach the teachers)

ภิญญ หักดีเพชร*

การประกวดบทวิเคราะห์ในหัวข้อ “ใครจะเป็นผู้สอนครู” ตามคำปรารภของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ เมื่อปี พ.ศ. 2543 นั้น ผู้เขียนในฐานะเป็นครูคนหนึ่ง ให้ความสนใจและให้ความสำคัญแก่เรื่องนี้มาก ถึงแม้จะไม่ได้เป็นกรรมการและไม่ได้ส่งบทวิเคราะห์เข้าประกวด แต่ก็ติดตามเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลาและอย่างต่อเนื่อง เพราะมันเป็นกระจกสะท้อนภาพครูในทุกสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นครูสอนระดับอนุบาลศึกษา ครูประถมศึกษา ครูมัธยมศึกษา และครูในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งครูทุกระดับต้องนำมาอ่าน คิดปรับปรุง พัฒนาตนเอง ให้เป็นครูที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม อย่าให้ผู้เรียนและสังคมทั่วไป พุดเข้าหู แต่ครูไม่เข้าใจว่า “ใครจะเป็นผู้สอนครู” กล่าวโดยสรุปคือ “ครูอย่าสอนแต่คนอื่น จนลืมสอนตนเอง” “ครูต้องสอนตนเอง ปรับปรุงตนเอง และพัฒนาดตนเองด้วย”

ผู้เขียน อ่านผลงานที่ส่งเข้าแข่งขัน ทุกบทความ สรุปโดยสาระว่า สิ่งที่เป็นผู้สอนครู มีดังนี้

1. ครอบครัวของครู (พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นครูคนแรกของครู)
2. สังคมปฐมภูมิที่ครูเกิดมา (สังคมหรือชุมชนในวัยเด็กของครู ซึ่งจะเป็นบทเรียนและผู้สอนครู)
3. สถาบันการศึกษาที่ครูเรียนมา (อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ซึ่งเป็นครูของครู)
4. หลักสูตรการศึกษาและวิชาครู (ซึ่งครูได้เรียนมา ใช้สอนผู้เรียน และสอนตนเองอยู่ทุกวัน)
5. สถานศึกษาที่ครูสังกัด (ต้องร่วมแรงร่วมใจ เอาจริงเอาจังกับการให้ความรู้แก่ผู้เรียน)
6. ผู้บริหารการศึกษาที่ครูสังกัด (ต้องสอดส่องดูแล ให้ความเป็นธรรมกับครูที่ทำความดี และติครูที่ทำความชั่ว)
7. ชุมชนที่ครูอยู่อาศัย (ต้องคอยให้กำลังใจ ให้เกียรติครู ให้การดูแลเอาใจใส่ครูและครอบครัวของครู)
8. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับครู (ต้องจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญคอยให้ความรู้ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง)
9. สื่อมวลชน (ต้องลงคอลัมภ์เกี่ยวกับคุณธรรม ความดี คนทำดี ครูที่ดี และข่าวที่สร้างสรรค์ที่มากขึ้น)
10. นักการเมืองและผู้มีอำนาจรัฐ (ต้องวางนโยบายในการพัฒนาครูอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง)
11. ปรัชญาแนวความคิดใหม่ทางการศึกษา (ซึ่งทำให้ครูอยากทดลอง อยากปฏิบัติ อยากเห็นผล)

* เลขานุการฯ ชมรมเกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน

12. ตัวครูเอง (ต้องมองตนเอง สอนตนเอง และเตือนตนเองได้ หากเข้าข้างตนเอง สอนตนเองไม่ได้ เตือนตนเองไม่ได้ เอาชนะตนเองไม่ได้ ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีไม่ได้ แล้วจะสอนคนอื่นให้เป็นคนดี หรือทำความดีได้อย่างไร)

ผู้เขียนสรุปตามแนวความคิดของผู้เขียนว่า

*ผู้ที่สอนครู คือ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวครู รวมทั้งตัวครูเอง ซึ่งมีมาตั้งแต่เกิด ปัจจุบัน อนาคต และ จนกระทั่งถึงความตาย

ครูของครูที่ยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุด คือ วิญญาณครู ซึ่งสิงอยู่ในตัวครูเอง นั่นคือ ครูต้องเป็นผู้หมั่น ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ครูต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลง ครูต้องเป็นนักประชาธิปไตย รู้จักแก้ไขปัญหามาโดยการยอมรับความคิดเห็นของ ผู้อื่น เป็นทางเลือกใหม่ที่ต้องแสวงหาความจริง ครูต้องใช้คุณธรรมสอนตนเอง ให้เอาชนะตนเองในเรื่องสิ่งเลวร้ายทั้งปวง แล้วครูก็เป็นครูที่มีความรู้ คู่คุณธรรม*